

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

NATIONAL LIBRARY
The PEOPLE'S VOICE

FEB 6 1969

Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Clarendon St., Toronto 2, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 42

BIBLIOTHEQUE NATIONALE

Pentadienis, Lapkričio (November) 8, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Saigonas Sako Nedalyvaus Derybose, Jeigu Dalyvaus Vietkongų Delegacija

SAIGON. — Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios paskelbimas, kad nutraukiamas Šiaurės Vietnamo bombardavimas, buvo labai palankiai sutiktas visame pasaulyje, išskyrus Saigoną, tai yra Pietų Vietnamo vyriausybę.

Prezidentas Nguyen Van Thieu pareiškė, kad jis boikotuos derybas Paryžiuje, jeigu derybose dalyvaus Nacionalio Išsilaisvinimo Fronto delegacija. Jis taipgi sakė, kad JAV pasielgė savavališkai, nutraukdamas bombardavimą.

JAV vyriausybės oficialai sako, kad jie tikėjosi sunkumų, bet ne tokių.

Xuan Thuy, Šiaurės Vietnamo delegacijos Paryžiuje galva, sako, kad JAV sutiko priimti derybas NLF delegacija šale Šiaurės Vietnamo delegacijos.

Šiaurės Vietnamas ir Nacionalinio Išsilaisvinimo Frontas paskelbė, kad jie dalyvaus derybose. Nacionalio Išsilaisvinimo Fronto delegacijai vadovaujanti Madam Nguyen Thi Binh, NLF Centro Komiteto narė.

Nacionalinio Išsilaisvinimo Frontas yra politinė vietkongų ranka, arba, kitaip sakant, vadovybė. Šio fronto jėgos kariauja Pietų Vietname. Jį sudaro įvairių įsitikinimų žmonės, bet nusistatę prieš svetimųjų agresiją.

Italijos Socialistai Smarkiai Apsipėsė

ROMA. — Čia įvyko Italijos Socialistų Partijos konvencija, kurioje dalyvavo 1,000 delegatų. Tarp Pietro Nenni, kurs vadovauja dešiniams, stovintiems už koaliciją su krikščionimis demokratais, ir kairiųjų socialistų įvyko peštynės.

Socialistams pralaimėjus rinkimuose, vis daugiau socialistų nori kooperacijos su komunistais. Nei dešinieji, nei kairieji nesudarė konvencijoj daugumos.

Italijos premjeras Giovanni Leone, krikščionis demokratas, negali sudaryti kabineto. Bijo išleisti reacionierių, nes gali neįteiti socialistai. O socialistai nesutaria. Kairieji priešingi stojimui į koaliciją.

Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybė bus didelė bėda, jeigu Saigonas nepakeis nusistatymo. Reiškia, arba Jungtinės Amerikos Valstijos turės tartis be Saigono, arba atidėti derybas ir bandyti perkalbėti Saigono valdonus.

Tuo tarpu vietkongų ir Šiaurės Vietnamo radijas sako, kad sulaukimas bombardavimo Šiaurės Vietnamo teritorijos yra didelė Vietnamo pergalė. Amerikiečiai buvę priversti tai padaryti. Radijas ragina vietkongus sutvirtinti kovą, kad svetimšaliai būtų priversti atleisti Vietnamą, o Vietnamo vidujinius reikalus paliktų sutvarkyti patiems vietnamiečiams.

Visa tai rodo, kad derybos Paryžiuje nebus lengvos. Ypač dėl to, kad Saigonas nenori susitikti su NIF delegatais; nenori nei kalbėti apie koalicinę vyriausybę su NIF.

Numetė Daugiau Bombų Negu Antrame Kare

WASHINGTON. — Jungtinių Amerikos Valstijų orlaiviai nuo 1965 metų iki liepos mėnesio šių metų numetė ant Vietnamo 2,581,876 tonų bombų. Antrojo pasaulinio karo metu JAV bomberiai numetė 2,057,244 tonus bombų Taigi, Vietname buvo numesta daugiau bombų, negu antrojo karo metu.

Nuo rugpiučio mėnesio, 1964 metų, iki spalio šių metų amerikiečiai neteko 915 orlaivių virš Šiaurės Vietnamo.

Tuo pat metu amerikiečių oro jėgos neteko 2,377 orlaivių per taip vadinamas įvairias situacijas. Tai yra, buvo sunaikinta aerodromuose ir kitose vietovėse. Nekurie buvę sutaisyti, bet didelė didžiama buvo sunaikinta.

Amerikiečiai neteko 29,034 kareivių užmuštais, 1,212 dingusiais be žinios ir 182,135 sužeistais.

PARYŽIUS. — Teismas nuteisė buvusį tarnautoją 7 metams kalėjimo už tai, kad jis šnipinėjo Jungtinėms Valstijoms, Tarybų Sąjungai, Britanijai ir Vakarų Vokietijai.

EGIPTO IR IZRAELIO ORLAIVIAI KOVĖSI

TEL AVIV. — Izraelio ir Egipto orlaiviai kovėsi virš Suez kanalo. Abi pusės giriasi laimėjimu, bet nei vieno orlaivio nenumušta.

Kiek anksčiau Izraelio žvalgai buvo įsibrovę į Egipto žemę, susprogdino du tiltus ant Nilo upės, vieną elektrinę.

Neranda Žmonių Žudymo Biafroj

LAGOS. — Tarptautiniai stebėtojai, kurie tyrinėjo pranešimus, jog vienoj vietoj Nigerijos kareiviai nužudė 500 ibų civilių, niekur nesurado įrodymų, kad tokios žudynės būtų įvykusios.

Buvo skelbiama, kad tos žudynės įvyko spalio 4 Urua-Inyang kaime. Pranešimas buvo išsintinėtus daugeliui vyriausybų, įskaitant ir Kanados.

Tyrinėtojų grupėn įėjo ir pulkininkas E. B. M. Pingleton, Kanados atstovas. Ji atsilankė minėtame kaime ir patyrė, kad niekas nebuvo nužudytas. Nežuvę nei vieno Biafros kareivio. Tą sakė ir kaimo klebonas Bree. Nei vienas parapijonas nematęs jokių žudynių.

Apie tas žudynes anksčiau raportavo ir Toronto didlapių reporteriai. Kur jie gavo tokias informacijas?

LAI DOTUVĖS VIRTŲ DEMONSTRACIJA.

Atėnai. — Buvusio premjero George Papandreou laidotuvėse dalyvavo 50,000 žmonių. Laidotuvė dalyviai ne tik išreiškė pagarbą mirusiam, bet ir protestą dabartinei militarinei jūntai, nuvertusiai demokratine valdžia.

Keli desėtkai laidovininukų buvo areštuota.

OAKVILLE, Ont. — Apklaušinėjimas vidurinių mokyklų studentų parodė, kad 10 procentų studentų naudoja narkotikus "akstintojus". Virš šešių procentų naudoja reguliariai.

Čia vidurinėse mokyklose mokosi 4,000 moksleivių.

Visos Provincijos Prašo Ottawą Daugiau Dolerių

OTTAWA. — Čia susirinko provincijų finansų ir sveikatos ministrai pasitarti tarpusavyje ir su vyriausybės atstovais. Pasitarimas, matyti, daugiausia sukasi apie finansus.

Kvebeko premjeras viešai pasakė, kad tie du procentai taksų, kuriuos federalė vyriausybė uždėjo, turi pasilikti Kvebeko provincijoj. Girdi, tie taksai uždėti dėl finansavimo medikėro, o medikėras esąs provincinis klausimas. Jį palaiko Ontarijos premjeras Dobarts.

Žinoma, nuo Kvebeko ir Ontarijos neatsilieka ir kitos provincijos. Faktinai, kitoms pro-

vincijoms finansai dar reikalingesni, negu šiom didžiosiom provincijom. Kita, jeigu bus daromos nuolaidos tik Kvebekui, tai kitur bus labai didelis pasipiktinimas. Visos provincijos turi būti traktuojamos lygiai.

Federalė vyriausybė aiškina, kad uždėjimas ekstra taksų reikalingas tam, kad paspartintų taip vadinamą socialinį vystymą šalyje. Provincijos teigia, kad tuomi "vystymu" yra medikėro finansavimas. Provincijos spiriasi, kad federalė vyriausybė neturi teisės versti provincijas priimti federalį medikėrą.

Federalė vyriausybė teigia, kad tai ypatingi taksai, todėl vyriausybei nėra reikalo duoti tam tikrą dalį provincijoms, kaip kad yra daroma su reguliariais taksais.

Kaip matote, ginčas sukasi apie dolerius. Visos provincijos nori daugiau dolerių. Tų dolerių, kuriuos federalė vyriausybė gaus padidintais taksais ant pajamų.

Ontarijos vyriausybė išsireiškė, kad ji gali uždėti savo taksus ant pajamų, jeigu federalė vyriausybė nesidalins su provincijomis naujais taksais.

Kokių Niekšų Esama Toronte

TORONTO. — Halloween vakaras yra vaikų pramoga. Tai tradicinis vaikų maskaradas. Tiesa, jis nieko gera nepadauro, bet ir nieko bloga. Vaikams proga "pasiausti", pavaikščioti apsimaskavus, pasirinkti saldinių ir obuolių. Beje, kai kurie renka centus dėl UNICEF.

Be to yra žmonių, kurie šį vaikų žaislą panaudoja baisiam dalykui. Jie įkiša į obuolį skustuvėlio peiliuką, į saldinių adatą, atiklo gabalą. Išvaizduokit, kaip susižeistų vaikas kšdamas obuolį, kuriame skustuvėlio peiliukas. Arba kšdamas saldinių, kuriame yra adata.

Toronte šiemet buvo aptikta virš 60 tokių obuolių ir saldinių. Kiti, nugirdę apie tai, išvertė viską. Reikia manyti, kad buvo daug daugiau.

Prie ko tokius niekšus galima prilyginti?

Padėjo Keturias Bombas Montreale

MONTREAL. — Kažkas padėjo keturias bombas prie United Aircraft of Canada Ltd. ir Canadair Ltd. viršinių namų. Tik viena sprogo, išdaužydama keletą langų.

Nekurį laiką atgal Toronte tokios bombos buvo padėtos prie 11 namų, kuriuose gyvena orlaivių industrijos vadovai.

Yra manoma, kad čia yra darbas grupės Vietnamo karo priešinių. Įtariamai prokinietiški kairiasparniai, bet nėra įrodymų. Bet įtariamas daromas, kadangi minėtos kompanijos parduoda JAV karo mašinai savo produktus.

Toronte bombos buvo padėtos įvairiuose distriktuose ir sprogo trumpu laikotarpiu, tad yra manoma, kad ne vieno žmogaus darbas.

ALBERTA IVES FEDERALĮ MEDIKER

LETHBRIDGE, Alta. — Albertos sveikatos ministras pranešė, kad Alberta įves federalį medikėrą ateinančią vasarą, liepos 1 dieną.

Dabar veikia provincialis medikėr. Sveikatos ministerija dirbanti ant pataisymų, kad jis atitiktų federaliam planui. Tuomet provincija gaus finansinę paramą iš Ottawos.

ROMA. — Vatikanas ragina italus katalikus kovoti prieš perskyrų įstatymą, kurio projektas patiektas parlamentui.

Kaip Eina LB Vajus

Liaudies Balso išlaikymui didžioji metinė darbymetė, vajus, prasidėjo. Pirmieji atsiliepimai geri. Pradedant vajų gautos šešios naujos prenumeratos ir \$1,147.20 aukų. Gražiausiai vajų pradėjo montrealiečiai. Jie pradėdami vajų suaukojo \$354 ir prie to pavieniai rėmėjai patys prisidėdami savo aukas papildė tą sumą iki \$418. Toronte vėl puikiai darbuojasi vadininkas A. Daukantas. Jis jau atnaujino virš pusimtį prenumeratų ir surinkęs pridavė \$115 aukų. Taipgi labai gražiai atsiliepia nuosirdieji Liaudies Balso draugai ir draugės iš Jungtinių Valstijų.

Iki lapkričio 4 d. vidurdienio iš rajonų gauta:

Iš pirmo rajono 1 nauja prenumerata ir \$418 aukų.

Iš antro rajono 1 nauja prenumerata ir \$280.90 aukų.

Iš trečio rajono 1 nauja prenumerata ir \$21 aukų.

Iš ketvirto rajono 1 nauja prenumerata ir \$53.30 aukų.

Iš Jungtinių Valstijų 2 naujos prenumeratos ir \$374 aukų.

Bendrai laike šio vajuus jau yra gauta 6 naujos prenumeratos ir \$1,147.20 aukų.

Sulig prisijusių vajuus veiklos rezultatų LB vadininkai bei jų grupės dabar turi punktų sekancija:

Montrealo vadininkai	952
Toronto vaj.	573
Pensilvanijos vaj.	278
Mass. valstijos vaj.	210
New Yorko valstijos	208
Kalifornijos	128
Hamiltono	97
Vancouverio	86

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

**GAVIMUI BENT 75 NAUJŲ PRENUMERATŲ
ATNAUJINIMUI VISŲ ESAMŲ PRENUMERATŲ
SUKĖLIMUI \$5,000 AUKŲ SAVAITRAŠČIO PARAMAI**

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajus eitų planingai, tai K.L.L.D. rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,100 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 30 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$2,100 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 5 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$400 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 5 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$300 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuosirdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajuus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje ketvirtą rajono globoje.

Vadininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekancija: už naują metinę prenumeratą 20 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vadininkams ar jų grupėms skiriamos dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajuus darbo rezultatus prašome tuojau prisijusti. Ir spalio mėnesį gauti vajuus veiklos rezultatai bus kredituojami vajuus sąskaiton, o vadininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, JAV, Pietų Amerikoje ir Škotijoje \$5.00 metams. Pusmetinė prenumerata \$2.50. Į Lietuvą \$7.00 metams.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Windsoro	74
Port Arthuro	62
Chicagos ir Ill.	58
Detroito ir Mich. valst.	58
Albertos prov.	57
Tillsonburgo	53
Londono - Rodnės	30
Sask. prov.	20
Manitobos prov.	16

Šiame vajuje vadininkai grupuojasi veikimui kai kurių Kanados provincijų pavadinimų vardais, o Jungtinių Valstijų didmiesčių ar valstijų pavadinimų vardais. Pavyzdžiui prie Čikagos vadininkų bus priskiriami visi Illinois valstijos vadininkai, o New Yorko valstijos vadininkai darbuojasi po vienu bendru New Yorko valstijos vadininkų vardu.

Visus vadininkus ir rėmėjus labai prašome leisti į vajuus veiklą, kad šio vajuus didieji ir būtinieji uždaviniai būtų išpildyti su kaupu, ko į Jus šaukia dabartinė Liaudies Balso padėtis.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Daukantas, Toronto, vėl pridavė keliolika atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe tris A. Juozaičio apmokėtas į Lietuvą ir \$24.00 surinktų aukų. Aukojo: V. Grinevičienė, J. Miller, Ch. Narush ir M. Samosh po \$5; J. White ir F. Jenčys po \$2.

O. Vilkelienė, Toronto, pridavė nuo keliasdešimties asmenų bei šeimų užuojautų paskelbti. P. Ruplenas, Brantford, Ont., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$10.

Pet. Vizbaras, St. Francis, Alta., prisuntė nuo savęs ir nuo Jono Vizbaro po \$10 aukų.

P. Gelgota, Chicago, prisuntė nuo Eks-Mainierių Draugiško Klubo \$65 aukų amerikoniškais ir atsinaujino prenumeratą.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Simonienės \$5 aukų.

A. Lipčius, Eddystone, Pa., prisuntė nuo LLD 6-to Apskričio, spalio 20 d. įvykusios konferencijos malonius sveikintimus liaudiečiams ir laike jų vakarienes suaukotus dėl Liaudies Balso paramos \$20 amerikoniškais.

P. Karalius, Temiskaming, Que., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$5.00.

J. Vilkelienė, Laval - Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų.

Valys Bunkus, Jamaica, N. Y., prisuntė kelias atnaujintas prenumeratas ir \$26 aukų amerikoniškais. Aukojo: A. Jakstis ir G. Stas po \$5; J. Weiss \$4; J. Grybas, K. Milinkevičius, W. Baltrušaitis, S. Pitkus, K. Levanas, J. Siurba, I. Bečis, P. Ramoška, G. Wareso, E. askevičiūtė, A. Mitchell ir J. Rušinskas po \$1.

Kada Vilsonas Prisiminė Čemberleną

IVAS MORO

Gal būt, tai, ką pasakoju šiame raportaže, atrodys neįtikėtina, bet prašau patikėti, jog tiksliai perdaviau savo pašnekovų pasiskymus, nekeisdamas nė žodžio.

Diuseldorfe aš užėjau į neonacistų nuolatinę atstovybę Hatenstraseje, prisistačiau, kad esu francūzų žurnalistas, ir paprašiau nacionaldemokratų partijos agitacinės medžiagos. Paslaugiai, gal net per daug įsiteikdami, man padavė lapelių, žurnalų bei brošiūrų krūvelę. Paprašiau nurodyti vertą paskaityti knygą.

"Zvilgtėkite kad ir į nuotraukas..."

"Prašom! malonėkite prisėsti. Gal jus domina istorija? Ak, ta istorija... Ji niekada nebuvo taip falsifikuojama, kaip po 1945 metų... Skriaudžiant vokiečių tautą... Nuo Niurenbergo proceso iki mūsų dienų — vien prasimanymai. Sistemingas mūsų tautos šmeižimas".

Man parodoma didelio formato knyga. Viršelyje Denico, Keitelio ir Rederio fotografijos.

Jon. Čepukaitis, New Westminster, B. C., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$8.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Kairys, Toronto, \$5;
K. Lakomski, Detroit, \$5;
J. Podziunas, Pentwater, Mich., \$5;
J. Mikaliunas, Montreal, \$2;
M. Paragis, Montreal, \$5.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

"Paskaitykite Henriko Hertelio knygą 'Vokiečių kareivių išteisinimas'. Didžioji dauguma mums priskiriamų aukų yra prasimanymas nuo a iki zet. Pažvelkite į Judo Valendžio knygoje 'Europa ugnyje' pateikiamas nuotraukas. Štai dvi nuotraukos, vaizduojančios tą pačią masinio šaudymo sceną. Kareivio, laikancio pistoletą, Atkreipkite dėmesį į vokiečio veidą. Pirmoje nuotraukoje jis su akiniais, antroje jų nebematyti. Vadinas, tai falsifikatas. Štai fotografijos iš Osvencimo. Krūva šepetėlių skutimuisi. Šito gero Vokietijoje nestokota per visą karo metą. Kam būtų prireikę tokiomis sąlygomis rinkti tuos šepetėlius? O čia dar juokingesni prasimanymai — dirbtiniai žandikauliai! Juokinga, tiesa? Visi žino, jog dirbtiniai žandikauliai — individualaus naudojimo objektas. Jie niekam nereikalingi, išskyrus užsakovą. Pažvelkite į tą lavonų krūvą. Kaip keistai jie suversti! Argi tai tikroviška? Be abejonės, tai fotomontžas".

Mano pašnekovas maždaug penkiasdešimties metų. Kaip jis drįso neigti žmogžudystes, apie kurias žinojo visi žmogžudystės, padarytas jo kartos vokiečių, žmogžudystes, kuriose, gal būt, dalyvavo jis pats? Kuo ilgiau jis kalbėjo, tuo labiau virė mano širdyje įnirsis. Pirštai susigniauzė į kumštį palto kišenėje, kai jis pradėjo manipuliuoti prieš mano akis Osvencimo fotografijomis.

"Tačiau jūs, tur būt, neneigiate to fakto, kad koncentracijos stovyklos išties egzista-

Europiška Muzika

Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.

22 metų patyrimo muzikantai

Prieinama kaina

Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvių Socialinį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street
Miami, Fla. 33167

Telefonas: 688-4161

vo?"

"Ne, jokių būdų buvo visiškai n aprašinėja. Pavy torijai lavonam buvo pastatyti j bagus, siekiant tivokišką propa. Aš išeinu. baigos praslinko šimt metų, bet, ma žmonių, net jų, manančių, jog pakanka nacista abiliuoti.

Siaubinga! Knygoje "Vol išteisinimas", ku vanojo, juodu a tyti tokie prai "Nacistų vyri ma krauti atsalo ro. Vokiečių ta metais, taip pa 1918 metais, gintis nuo gali nenorinčių prip teisių, tuo pačiu tuoti".

Koncentracij Vieni prasimany kelta daug triu tojų bandymų s tenka paklausti daryti bandym žmonėms, band tie bandomieji siekiant išgelb net šimtus tūkst nių". Siaubinga "Aš beveikiu fl Vakary. Volk

Reiški nei ir Pra artimiesien tiečio.

M. J. P. J. B. A. J. J. J. A. V. S. P. A. J. S. Z. J. P. A. A. V. V. H. H. C. V. V. A.

vo?"

"Ne, jokiū būdu, ne, bet jos buvo visiškai ne tokios, kaip aprašinėja. Pavyzdžiui, krematoriumai lavonams deginti jose buvo pastatyti jau karui pasibaigus, siekiant sustiprinti antivokišką propagandą".

Aš išeinu... Nuo karo pabaigos praslinko tikrai dvidešimt metų, bet, pasirodo, esama žmonių, net politinių partijų, manančių, jog to laikotarpio pakanka nacistams visiškai reabilituoti.

Siaubinga!

Knygoje "Vokiečių kareivių išteisinimas", kurią man padovanojo, juodu ant balto išdėstyti tokie prasimanymai.

"Nacistų vyriausybei negalima krauti atsakomybės dėl karo. Vokiečių tauta 1939-1945 metais, taip pat kaip ir 1914-1918 metais, buvo priversta gintis nuo galingesnių priešų, nenorinčių pripažinti jai lygių teisių, tuo pačiu ir teisės egzistuoti".

Koncentracijos stovyklos? Vieni prasimanymai. "Buvo sukelta daug triukšmo dėl gydytojų bandymų su kaliniams, bet tenka paklausti: tur būt, verta daryti bandymus su gyvais žmonėmis, bandymus, dėl kurių tie bandomieji gali net mirti, siekiant išgelbėti dešimtis ir net šimtus tūkstančių kitų žmonių". Siaubinga!

"Aš beveliju fleitą"

Vakarų Vokietijos knygynų

Žemaitijos pakelėse galima pamatyti prie medžių prikaltas nedideles koplytėles. (B. Aleknavičiaus nuort.)

vitros prigrūstos knygu, pretenduojančių "atkurti istorinę tiesą".

Neonacistai platina brošiūrą su grafo Pliatenbergo laišku kardinolui Dopfneriui: grafas piktinasi ir priekaištauja kardinolui, kam jis laikęs mišias buvusioje Dachau koncentracijos stovykloje. "Vietoj meilės ir artimo meilės religijos jūs propaguojate amžiną neapy-

kantą".

Atviriau negu bet kada NDP stoja ginti hitlerinės praeities. Jos paskutiniame kongrese priimtas manifestas skelbia: "Reikia padaryti galą prasimanymams, kad visa atsakomybė gulanti ant vokiečių tautos pečių. Vokiečių kareivių narsumas turi tapti pavyzdžiu bundesverui".

Panašūs teiginiai — nusikalimas. Ne tik todėl, kad jie išleidžia aukų atminimą, bet ir todėl, kad jais mėginama, kaip jau buvo mėginta ir anksčiau, pateisinti militaristinę politiką kartu su jos teritorinėmis bei atominėmis pretenzijomis. Pavyzdžiui, NDP organas "Dojče nachrichten" rašo, kad atsakymas duoti bundesverui atominį ginklą tolygus Vokietijos persekiojimui "iki trečios kartos".

1966 metų lapkričio mėnesį įvyko rinkimai Resene, kuri priimta laikyti socialdemokratų tvirtove. NDP gavo 8 vietas landtage. Tai pasikartojė ir Bavarijoje, kur neonacistai plačiai išvystė agitaciją, išleido milijonus lapelių ir šimtus tūkstančių žurnalų. Viename iš ten vykusių mitingų NDP vadovas Adolfas fon Tadenas labai simboliškai prasarė: vietoj "nacionaldemokratas" jis pasakė "nacionalsocialistas".

Lygiagrečiai stiprėja ir NDP aparatas. Pradėjusi nuo 472 narių įkūrimo metu, NDP 1965 metų pabaigoje jau turėjo 18,363 narius, o 1966 metais baigiantis, jų skaičius išaugo iki 23,315. Jų tarpe daugiausia tarnautojų, amatininkų, smulkių komersantų, pensininkų bei valdininkų, bet, NDP vadovybės teigimu, ketvirtadalis narių — darbininkai. Jų tarpe daug buvusių nacistų, dažnai jie užima vadovaujančius postus partijoje.

NDP išdininkas ir atsakingas už spaudą yra Valdėmaras

Socas, buvęs SS hauptšturfiureris.

NDP programa nuostabiai panaši į hitlerininkų programą, paskelbtą 1920 metais. Tie patys teritorijų reikalavimai, tas pats lozungas apie vokiečių tautos apsisprendimą, ta pati socialinė demagogija.

Tačiau žodžiais NDP vadovai visai stengiasi atsiriboti nuo Hitlerio partijos. "Mus skiria nuo nacistų daug šviesmečių", sušuko Beno Hermansdorferis, NDP skyriaus Bavarijoje vadovas.

Oto Hesas griebsi dar labiau paperkančių triukų, norėdamas parodyti, kad jis visai

nebe tas oberšturbaniufiureris, koks buvo anksčiau. "Po 1950 metų", pareiškė jis, "aš visada sakau: pagrokime fleitą, obojumi, klarnetu, smuiku, tikrai ne triūba ir ne didžiūju būgnų. Man muzika — tai Bethoveno koncertas mi bemol mažor, visa kita liko praeity, tolimoj praeity".

(Bus daugiau)

NEW YORK. — Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad būtų panaudotos diplomatinės ir ekonominės sankcijos prieš Pietų Afriką ir Portugaliją, kurios palaiko Rodezija.

Lietuvos Spausdiniai

"Liaudies Balsas" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvoje išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekančios:

Dienraštis "Tiesa" — \$5.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$4.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$2.50; savaitraštis "Gimtas Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$3.50; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$3.50.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos:

"Genys" — \$1.50; "Žemės ūkis" — \$8.50; "Kultūros barai" — 3.00; "Komunistas" — \$2.00; "Liaudies ūkis" — \$6.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Mokslas ir Technika" — \$9.50; "Mūsų Gamta" — \$8.50; "Mūsų Sodai" — \$7.50; "Pergalė" — \$5.00; "Sveikatos Apsauga" — \$8.50; "Tarybinė Mokykla" — \$4.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00 ir "Jaunimo Greta" — \$2.50.

Du kartus į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos:

"Švyturys" — \$5.00; "Šluota" — \$3.00; ir keturis kartus į mėnesį išleidžiamas "Ekranas Naujienos" — \$4.50.

Kai kurių iš viršvardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių Liaudies Balsas raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po 5-10 c., o žurnalų po 25-50 c.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Mirus

Petrui Kriščiūnui (Crest)

Reiškiame gilią užuojautą seserims Onai Pajuodienėi ir Pranciškai Kazminskienei, visiems giminėms ir artimiesiems. Kartu liūdime netekę gero draugo ir tautiečio.

M. Adams

J. N. Berškis

P. Bepirštis

J. E. Maskelis

B. Žukauska

A. Vitkauskas

J. M. Masiokas

J. Petkauskas

J. Leskevičius

A. Kulikauskas

V. Žilinskas

S. K. Ragauskai

P. S. Pajuodžiai

A. Kavaliauskas

J. Indriunas

S. A. Poška

Z. B. Janauskai

J. Griška

P. E. Kerpavičiai

A. Saltonas

A. Jurgutaitis

V. Matonis

V. Masiėnė

H. Dabravolskienė

H. Gallen

Ch. Pempės

V. Bulzgiai

V. E. Ramanauskai

A. R. Antanavičiai

J. Galskienė

E. Račienė

M. A. Guoba

A. U. Zykal

P. M. Pural

A. P. Daukantai

A. Kaminska

V. Grinevičienė

J. A. Žiuliai

J. A. Ylai

A. J. Damašiai

V. Povilaitienė

O. Vilkelienė

O. Betkiene

Gensulaičiai

M. Paužienė

E. Rukiene

A. Pažerienė

J. Rožukas

S. Karvelis

P. Mockaitis

P. Alksnis

J. S. Kevežai

P. M. Daugmal

Ch. Morkūnas

M. A. Kulokai

K. F. Kilikevičiai

Skurdellai

A. M. Berškis

Toronto, Ont.

GERA PROGA ĮSIGYTI

Anglų - Lietuvių ir Lietuvių - Anglų Kalbų

Žodyną

Sudarytas

V. Baravyko ir B. Piesarsko

Žodynas apima apie 20.000 žodžių. Knyga 332 puslapių, kietais auksklo aparais. Naudinga pradiniam ir tolimesniam pasimokimui anglų ar lietuvių kalbos.

Žodynas išleistas 1966 metais Lietuvoje. Mes jo turime nedidelį skaičių, tad prašome paskubėti su užsakymais. Pirmieji užsakymai bus išpildyti tuojau, vėliau gauti gali trukti kelis mėnesius pakol bus išpildyti.

Žodyno kaina \$2.50

Su užsakymu prisiuntusiems ir mokestį bus apmokėtas pasiuntimas.

Užsakymus prašome siųsti adresu:

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanađoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

I Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KAS CIESORIAUS — CIESORIUI

Pranešimas iš Vatikano Miesto sako, kad Vatikanas galų gale sutiko mokėti taksus už dividendus. Jis kovojo prieš taksų mokėjimą ištisus penkis metus. Žinoma, buvo už ką ir kovo!

Tas pats pranešimas sako, kad Vatikanas turi įvairių šėrų arti \$200,000,000. Taigi, jeigu tie šėrai neša tik penkis procentus palūkanų, o tai labai nedaug, susidaro graži sumelė pelno. Ap. krita sumelė — \$10,000,000. Ir už šiuos milijonus Vatikanas nemokėjo ir nenorėjo mokėti taksų.

Dvasininkai sako, kad neverta krauti žemiškus turtus, nes nebus galima jų nusinešti į dangų. Bet Vatikano valdovai, matyti, netiki į tai. Jie susikrovė didelius turtus. Jie yra didžiausi kapitalistai.

Visose šašlyse katalikų bažnyčios valdo didelius turtus. Geriausiai gyvena katalikų dvasiškija. Tai matyti ir iš išvaizdos. Kas kada matė katalikų kunigą sukūdus?

REIKIA NAUJOS ŠIRDIES

Dabar jau labai plačiai praktikuojamas širdžių persodinimas. Ne visos operacijos sėkmingos, bet kai kurie gyvena su naujomis širdimis. Matyti, kad gydytojai suranda vis geresnes priemones nugalėti kūno pasipriešinimą svetimiems organams.

Mūsų veiksniams taipgi reiktų naujos širdies. Vadovai, kurie tempia su savim pokario emigrantus, sensta ir labai nuo gyvenimo atsilieka. Nebepajėgia matyti, kaip toli jie atsiliko ir vis daugiau atsilieka. Nelyginant, kaip tie gaidžiai. Gieda vis tą patį.

Jie nemato net ir to, kad mažai kas grįžtų su jais ir į buržuazinę Lietuvą, jeigu, sakysime, ji būtų atsteigta. Bet klausimas, kiek jų bebus gyvų, kada tas laikas "ateis"?

Galima būtų geriau sunaudoti savo energiją ir finansus rūpinantis išeivių dvasiniais ir medžiagiais reikalais. Lietuva gali apsieiti be išeivių. Priešingai, išeiviams reikia kultūrinio ryšio su tėvyne, kad ilgiau neištautėjus.

VISTIK JAU 51 METAI

Nuo tos dienos, kai susikūrė Tarybų Sąjunga, buvo daugybė visokių pranašų, kurie skelbė tai valstybei galą. Ne tik pranašų, bet ir šmeižtų ir kenkėjų. Tarp visų tų kenkėjų didžiausiu buvo hitlerinės asies karas. Bet kai tie visi pranašai vienas po kito nyksta, lieka užmarštyje, o hitlerininkų vadų jau ir kaulai baigia pūti, Tarybų Sąjunga tebėra ir vis auga. Ji jau nebe viena.

Be abejonės, kelias, kuriuo ji eina, nėra lengvas. Ji turėjo daug sunkumų nugalėti. Ne tik iš užsienio plaukiančių, bet ir namie atsirandančių. Bet ji eina pirmyn. Patinka kam ar ne.

Vistik atsiranda dar pranašų, kurie, matydami tuos sunkumus, pranašauja, jog socialistiniam pasaulio sektoriui ateina galas. Ir jie taip vis kartuoja apie tą galą, kaip jehovininkai apie pasaulio pabaigą.

Kalbant apie sunkumus, pasižiūrėkime, kas jų neturi? Ir ats popiežius, kuriam turėtų padėti dievas ir visi šventieji, ir daug bėdų. Net labai aukšti jo pagalbininkai, kardinolai, aug kame neklauso jo.

Visiems reiktų visuomet atsiminti, kad lengviau kito akyje matyti krislą, negu savo akyse rąstą. Bet jeigu visi rūpintųsi visais reikalais, tai geriau būtų visiems. Bet to, tur būt, nesuakimsime. Toks jau žmogaus būdas. Ir, matyti, jis ne visai priauso nuo jo paties.

Dabar, kai Tarybų Sąjunga švenčia savo įsikūrimo dieną, visiems reiktų pagalvoti, ko buvo atsickta tą šalį puolant? Kokia iš to nauda buvo visam pasauliui? Kai kam gal buvo asmensinės naudos, bet ne visai žmonijai.

Alex Barris, vadovaujantis televizijos pastatymo "Barris and Company" asmuo. Jis yra žurnalistas ir televizinis rašytojas

ANAPUS KINIJOS SIENOS

Jurijus Kosiukovas

Ant seniai jau remontuotų namų sienų daugybė "Skubių pranešimų", "Nepaprastųjų atsisaukimų" ir "Įsakymų". Medinės tvoros išdraskytos, kai reikėjo pasigaminti ietis ir lazdas. Aklina užkaltos bibliotekų ir muziejų durys. Mokyklos ir institutai be dėstytojų. Gatvėse ir aikštėse knibždėte knibžda "raudonieji sargybinkai" ir "revoliuciniai maistinininkai". Sunkvežimiuose — "nusikalstami elementai", kuriuos sunkios "gėdos lentos" priverčia žemai nuleisti plikai skustas galvas. Artilerijos pabūklai be apvalkalų — savotiškas įspėjimas "protaujantiems kitaip". Ir, žinoma, visur — parduotuvių vitrinose, ant automobilių priekinių stiklų, languose — išraiškingiausiai atspausdinti — su rausvais skruostais ir žibančiomis akimis — "pačios raudoniausios saulutės" — Mao Sze-duno portretai.

Tokį vaizdą mačiau prieš pusantų metų. Kas gi pasikeitė nuo to laiko? Pasikeitė dekoracijos. Vis dar kabinama daug dazdzibao. Tik jų tematika ne tokia įvairi, kaip pirma. Per daug "paslapčių", taip sako maostai, išplepėjo pasaulio visuomenėi chunveibinų ant sienų kabinamos proklamacijos.

Jeigu kinas iškabins vien tik Mao portretą, jam iš karto bus riesta. Vien portreto, išeina, nepakanka savo ištikimybės ir nuolankumo jausmams įrodyti. Šalia jo turi būti hieroglifas "čžun" — begalinio atsidavimo simbolis. Tik tada bus aišku, kad tavo elgesys nėra per nago juodimą nesiskiria nuo pirminko Mao palitinės linijos.

O scenoje — tai aprimstanti, tai vėl užverdanti, bet ne vienai dienai nenutrūkstanti kova dėl valdžios, prestižo ir įtakos. Bekraujė ir kruvina kova, kova "žodžiu" ir "jėga". Kovos arena — dabar išvaikytų kompartijos komitetų patalpos, ministerijų ir žinybų kabinetai, gamyklų cechai, mokymo įstaigų auditorijos ir studentų bendrabučiai. Tai kova, į kurią įvelta keliasdešimt milijonų žmonių, kurioje, kaip sako chunveibinai, kiekvienam galima "sutraišyti jo šunišką galvą" ir kurioje negalima stoti tik prieš du žmones — prieš pirmininką Mao ir prieš pirmininko pavaduotoją Lin Biao, kuris "aukščiau už visus neša Mao Cze-duno idėjų vėliavą".

Riejasi spektaklio režisieriai. Jie vis dar tie patys. Gynybos ministras Lin Biao. Jis vadovauja vienam iš pagrindinių "kultūrinės revoliucijos" štabų — Kinijos Komunistų Partijos CK Kariniam Komitetui. Toliau duetas: Čen Bo-da ir Mao žmona — Czian Cin, atstovaujanti "kultūrinės revoliucijos reikalų grupei" prie KKP CK. Trečioje vietoje Šžou En-lajus — Kinijos Liaudies Respublikos Valstybės tarybos premjeras. Ir štai kas įdomu: nors aiškiai pirmąją KKP CK Karinis komitetas, kurio balsas Kinijoje labiausiai girdėti, visos trys grupuotės patyrė maždaug vienodus nuostolius. Dėl to, kad "varžybų rezultatas" kol kas lygus, tikriausiai kaltas "didysis vairininkas". Susidaro įspūdis, jog Mao atidžiai seka, kad nė viena grupuotė per daug nesustiprėtų kitos krupuotės są-

kaita.

Kaip aštriai kovojama, matyti iš to, kaip daug kartų Pekine, Šanchajuje, Tiancziane buvo "paimta valdžia". Dažnai "keičiasi sargyba", KKP CK skyriuose ir ministerijose, taip pat keičiasi vadovybė laikraščio "Ženmin žibao" ir žurnalo "Hunci" redakcijose. Maoistams kovojant tarp savęs dėl valdžios ir be paliovos riejantis, iš "kultūrinės revoliucijos reikalų grupės" per pastaruosius dvejus metus iškrito daugiau kaip dvidešimt žmonių, kurie praityje vaidino labai aktyvų vaidmenį, nors kiekvienam iš jų pirma teko laikyti ištikimybės "Mao Cze-duno idėjoms" egzaminą.

Rietenas maostų tarpe labai reļjefiškai atspindi padėtis vadinamuosiuose "revoliuciniuose komitetuose". Dabartiniai "revoliuciniai komitetai" jėga diegia Kinijoje "trijų jėgų sąjungą", kurią sudaro armija. Mao pusėn perėję kadriniai darbuotojai ir "revoliucinės masės" (chunveibinai ir czaofaniai). Šiuo manevru Mao Cze-dunas tikisi suvienyti savo šalininkus, laikinai patraukti savo pusėn partinius vadovus vietose, tuo pačiu susilpninti priešinimąsi vykdomam kursui, apgauti partiečių mases bei liaudį ir laimėti kažkiek laiko, kad būtų galima, vadovaujantis principu "mušti priešą dalimis", palaipsniui nušalinti nuo aktyvios veiklos visus, kurie mąsto kitaip.

Savo laiku maostams pavyko sudaryti "revoliucinius komitetus" daugumoje šalies rajonų. Atrodė, kad pergalė iškovota. Bet visa nelaimė, kad "revoliuciniai komitetai" egzistuoja... popieriuje. Jų įsakymų niekas neklauso. Pačių "revoliucinių komitetų" aparatus drasko frakcijų tarpusavio kova. Tai neseniai pripažino ir pats KLR viešojo saugumo ministras Se Fučži. Tai sakydamas, jis paminėjo Pekino, Šanchajaus ir kai kuriuos kitus "revoliucinius komitetus", taip pat "revoliucinius komitetus" Guanduno provincijoje ir Guančžou mieste.

Padėtis "revoliuciniuose komitetuose" negali nekelti susirūpinimo Mao sluoksniuose. Oficialioji propaganda pakėlė aliarmą. Bet dabar jau laikraščiai mėgina sumenkinti naujų valdžios organų vaidmenį. Įrodinėdami, jog tai, kad "sudaryti revoliuciniai komitetai", visai nereiškia, kad klastišką kovą pasibaigė, tai, girdi, tik "naujų mūsų pradžia".

Riejantis maostams, vienu metu be paliovos "aiškinasi tarpusavio santykius" ir pačių "revoliucinių masių" vadeivos ir dalyviai — chunveibinai ir czaofaniai. Propagandos ilgą laiką vadinti "revoliucijos avangardu", jie iš tikrųjų pradėjo laikyti save "vėliavininkais". O dabar, kai norima kiek (Nukelta ant 6 pusl.)

Past

Kokiais sumetas L. B. Job bombardavimą, vargu mes

Daug kas masiai tam, kad pats laimėti ri

Bet sulaikymo yra geras d

kina visi taikos Reikia many

derybės Paryži

mo taikos Viet daug rimčiau.

Įdomu pastel likonų tarpe sulaikymą bor

šaukė nepasite Nepasitenkir

kur jie nebūtų. Pamatysit,

šauksmai, kad išdavystė.

Mūsų veiks gus Toronte.

Jie išsinuc dėl 800 žmon

poziumą kaip vos rusinimą

Atėjo pasi vos apie 150

Patys kalb nepasakė.

Kun. Juce sakė, kad ri

lietuvius be panašėtų į r

O kaip gi kitose šalys Ar ir jie yra

Kiti sakė, atatydami ir

siųsdami Lie Ir t. t.

Jungtinės jose ir Kana

verčia lietuv gi greitai išt

Reiškia, k tėja, tai sa

Jeigu Lie tautės, suru kaltė kris a

Rusai nes tautelės, je

Sąjunga, ne vių, jei paty tės.

Visi fakt kad neatsit kitą tautiet

KITCHER konservatų ir premjera kalbėdamas versiteto kc susirūpinim kovingumu bet ir kitos

Jis irgi į pirmynžang linga siekti doįant jėg

Pastabos

Kokiais smetimais prezidentas L. B. Johnsonas sulaikė bombardavimą šiaurės Vietnamo, vargu mes sužinosime.

Daug kas mano, kad vyriausiai tam, kad padėti demokratams laimėti rinkimuose.

Bet sulaikymas bombardavimo yra geras dalykas. Jį sveikina visi taikos šalininkai.

Reikia manyti, kad dabar derybos Paryžiuje dėl atsteigimo taikos Vietname prasidės daug rimčiau.

Įdomu pastebėti, kad republikonų tarpė pranešimas apie sulaikymą bombardavimų išsukė nepasitenkinimą.

Nepasitenkinę karo vanagai, kur jie nebūtų.

Pamatysit, tuoj pasigirs šauksmai, kad tai Munchenas, išdavystė.

Mūsų veiksniai nudegė nagus Toronte.

Jie išsinuomavo auditoriją dėl 800 žmonių, paskelbė simpoziumą kaip sulaikyti Lietuvos rusinimą. Ir kas išėjo?

Atėjo pasiklausyti kalbėtojų vos apie 150 asmenų.

Patys kalbėtojai nieko naujo nepasakė.

Kun. Jucevičius, tarp kitko, sakė, kad rusiai nori padaryti lietuvius bediviais, kad jie panašėtų į rusus.

O kaip gi bus su bediviais kitose šalyse, kur rusų nėra? Ar ir jie yra panašūs į rusus?

Kiti sakė, kad rusai "rusina" statydami įmones Lietuvoje ir siųsdami Lietuvon specialistus.

Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje juk niekas neverčia lietuvių ištautėti, o visgi greitai ištautėja.

Reiškia, kad jeigu kas ištautėja, tai savo valia.

Jeigu Lietuvos žmonės ištautės, surusės ar sulenkės, tai kaltė kris ant pačių lietuvių.

Rusai nesunaikino nei vienos tautelės, įeinančios į Tarybų Sąjungą, nesunaikins ir lietuvių, jei patys lietuviai neįstautės.

Visi faktai rodo, kad to niekad neatsitiks, išskyrus vieną kitą tautietį.

J. Y.

KITCHENER, Ont. — Buves konservatų nacionalis lyderis ir premjeras J. Diefenbaker, kalbėdamas čia Waterloo universiteto konvokacijoje, išreiškė susirūpinimą augančiu jaunimo kovingumu ne tik Kanadoje, bet ir kitose šalyse.

Jis irgi pritariąs pakaitoms, pirmynžangai, be to esą reikalinga siekti taikiai būdu, nenau-doiant jėgos.

Būsimosios inžinierės - tekstilinkės, Kauno Politechnikos instituto ketvirtosios studentės Romulda Grigaliūnaitė (kairėje) ir Nijolė Beržiūnaitė. (M. Ogajaus nuotr.)

Ką Kiti Rašo

Vytauto burnojimas

Cekoslovakijos komunistų pagailo ir mūsų Vytautui Širvydii. Jų vadas Dubčekas Vytautui lygiai taip šventas, kaip senai davatka popiežius. Kaip jam gaila, kad nelaboji Maskva jį "prievertauja"!

Mes, žinoma, nepavydime Vytautui asarų. Jų jis, matyt, turi pilnas savo šviesos bijančias akis. Tik tiek labai norisi pastebėti: Niekur nematėme, kad Dubčekas būtų prašęs mūsų kolegą jo likimu taip neviešitiškai, net liguistai susirūpinti, kaip visą rusų tautą negražiai biauroti.

Savo burnojimui "Vienybėje" talkon Vyt. pasikvietė prancūzą Tocqueville, kuris net prieš visą šimtą metų pranašavo, "kad Amerika ir Rusija ateityje taps stipriausiomis valstybėmis pasaulyje ir kad žmonių galvosūkius jos spresiančios pagal savo įgimtą tautinį polinkį: amerikiečiai laisve, didrusiai botagu".

Taip šiandien ir esą. Girdi, "mūsų amžiuje žmonijoje išaugusi nacionalizmo galvosūkij jie taip ir sprendžia". Vadinasi, amerikiečiai laisve o rusai botagu!

Gal Vytautas mums paaiškintų, kuo šiandien mes amerikiečiai sprendžiame Vietnamo klausimą? Kuo iš lėktuvų sėjama mirtis ir batus sunaikinimas ant Vietnamo? Juk tokio žiauravio, kruvono, brutališko botago jokie žmonės prieš joki nacionalizmą nėra pavartoję visoje žmonijos istorijoje.

Arba, kaip pavadinti Amerikos militarinių jėgų anais metais įsiveržimą į Dominikos Respubliką ir į Kubą? Kas, jei ne botagas, jei ne brutališka militarinė jėga yra 400 militarinių bazių ant svetimų žemių, šmėtytų po visą kapitalistinį

pasaulį? Antai, net tokioje Ispanijoje Amerika turi militarinę bazę su 40 tūkstančių nuokojų iki galvos ginkluotų kareivių.

— A. Bimba

Slūso mirtį

Biafros militaristai, remiami užsienio stambiųjų ir interesų, kelia šūki "kovo! ar mirti!". Jie patys nei neovoja frontuose, nei nerishta. Tūkstančiai miršta ne vien m. šio lauke, bet ir nuo bado.

JAV reakcininkai ilgai piršo kitiems: "Better dead than red" bet jie patys to nevykdė.

Siųsti kitus mirti yra sena giesmė. Jau nučėvėta.

Naciams tarnavę bėgliai iš Lietuvos buvo pradėję savintis tą šūkį. Bet jiems sunku kam nors tai įpiršti, nes jie bėgo iš Lietuvos "kiek drūti", vietui pasiditi ir "kovo! prieš komunistus".

Popieriniai generolai visur tokie. Jie perša kitiems muštis iki mirties, o patys bėga, dar nepamatę prieš.

— V. Andriulis

Ginčas dėl dievo!

Chicagos kunigų Draugas sako, kad žydai yra sugadinę sąvoką apie dievą. "Dievo apreiškimas žydų tautoje", sako kunigų organas, "buvo susiaurintas iki jų tautos ribų".

Bet "Draugas" pripažįsta, kad katalikų dievas buvo žydams labai šališkas. Kitas tautas jis laikė antraeilėmis ar trečiaeilėmis tautomis. "Draugas" sako:

"Tiesa, Dievas pasirinko Izraelio tautą, iš kurios turėjo kilti Mesijas, todėl rūpinosi jos gerove išskirtiniu būdu. Bet tai nereiškia, kad Dievas nebūtų rūpinęsis išganytu kitų žmo-

nių. Dievui rūpėjo ne vien žydų likimas, bet taip pat ir visų kitų žmonių likimas" ("D." spalio 12 d.).

Todėl nereikėtų katalikų bažnyčiai smerkti žydus, kurie skelbia, kad žydų tauta yra paties dievo išrinktoji tauta. Tai sakoma Senajame Testamente ir tą dabar pripažįsta Chicagos kunigų organas.

— Laisvė

Ką rodo faktai

Labai taikliai "veiksniams" užveža mūsų bendradarbis Lietuvoje S. Laurinaitis. Štai keli faktai iš jo straipsnio:

Paskutiniaisiais "nepriklausomybės" metais (1939) nepilni 23 procentai Lietuvos gyventojų gyveno miestuose, o virš 77 procentų — kaimuose.

Dabar jau beveik lygiai — miestuose 45 procentai, o kaimuose — 55 procentai.

"Geraisiais laikais", pabaigoje praėjusio šimtmečio ir pradžioje šio, Europinės Rusijos gubernijose, o tai ir Lietuvoje, žmonių gyvenimo trukmė siekė tik 32 metus.

Gi 1964-65 metais Lietuvos gyventojų gyvenimo trukmė pasiekė 72 metus. Vidutinė Lietuvos moterų gyvenimo trukmė dabar siekia 74 metus, o vyrų — 68 metus.

Dar kas metasi akisna, tai faktas: Dabar Lietuvos kaimuose gyvena daug mažiau žmonių, o žemės ūkio produktų pagamina dvigubai daugiau.

Kodėl dabar Lietuvos miestuose taip išaugo gyventojų skaičius? Prie socialistinės santvarkos nepaprastai išaugo visos pramonės šakos. Per pastaruosius dešimties metus Lietuvos pramonė suėmė 347,000 naujų darbininkų.

Šią vasarą pabuvojau keliuose miestuose Lietuvoje. Teko kalbėtis su įvairiais pareigūnais. Ir iš visų girdėjau nusišundimą — trūksta darbininkų!

O kaip Lietuva "rusinama", anot "veiksnių"? Tą pastebėjau ypač Vilniuje gatvių pavidinimuose.

Visi pripažįsta, kad Lietuvos sostinė Vilnius niekadoms nebuvo tiek lietuviškas, kaip dabar. Užrašas prie gatvės kampo — lietuviškas. O apačioje, mažesniu rusiškom raidėm — irgi lietuviškas.

Pavyzdin, Liepos 21-sios gatvė, rusiškom raidėm užrašas irgi "Liepos 21-sios gatvė". Rusiškas raides dar "suslebizavojų", bet tikrai žinau, kad mėnesis liepa rusiškai kitaip vadinasi.

Tas pat su Gerosios Vilties gatve, kuri kerta Lenino prospektą. Taip ir kitomis sostinės gatvėmis. Ir Raudonosios Armijos prospektas "nesudžikintas" Krasnaja Armija, bet paliktas grynai lietuviškas gatvės pavadinimas.

— L. Jonikas

ŠYPSENOS

Jis tam netiki

"Na, Jonuk, atsakyk man į šį klausimą: Jeigu aš padėsiu du kiaušinius čia ir tris tenai, kiek iš viso kiaušinių bus? Kaip tu manai?" klausė mokytoja beნიuką.

"Asmeniškai, aš nemanau, kad mokytoja galėtų tą padaryti".

Nusiminimo priežastis

Susitiko gatvė du seni pažįstami.

"Tai ko taip nusiminęs?" pasitebėjo vienas.

"Uošvviene smarkiai susirgo".

"Ko čia taip liūdėti? Turtin-ga boba, numirs, daug pinigų paliks".

"Kad gydytojas sakė, jog ji nemirs, dar ilgai gyvens".

Jam nei kiek negeriau

Du seni draugai susitikę kalbėjosi apie savo praeitį.

"Tikėsi ar ne, bet aną sykį man teko būti labai smagioj kompanijoj. Bet kai atsibudau, tai pamatiau, kad guli policijos kalėjime".

"Tai dar pusė tėdos. Aš sykį irgi gerai baliavojau. O žinai ką aš rađau atsibudęs? Ogi kad jau vedęs".

MUMS RAŠO

Mirus S. Mažeikienei, Eks-mainierių Draugystės Klubo narei, klubo nariai nepirko gėlių ar vainiko, bet \$15 paskyrė Kanados lietuvių laikraščiui Liaudies Balsui, pridėdami dar \$50.

Velionė gyva būdama pagal išgalę darbavosi, rašė ėjo, kalbėjo, platino pažangią spaudą, kovojančią už geresnį darbo žmonių būvį. Savo vyrui Mažeikai sakė, kad nepuoštų jos karsto organizacijų, klubų bei draugijų užuojautų vainikas, gėlėmis, o jų vertę skirtų darbo žmonių kultūrinams bei organizacinams reikalams paremti. J. Mažeika, velionės vyras, žmonos prašymą nuosirdžiai pildė.

Toks velionės kilnus palikimas yra pavyzdys mums visiems.

Gili užuojauta Jonui Mažeikai ir Klubui netekus žmonos ir geros narės, o velionei — amžina ramybė.

B. G-tas

BRUSELS. — Iškilus viršun, kad Vakarų Vokietijoje veikią šnipai išvogė NATO paslaptis, o prie to net vieną raketą, NATO viršininkai nutarė perkelti į kitas vietas nuklinius ginklus, pakeisti kodus.

Vakarų Europoje NATO jėgos turinčios 7,000 taktikinių nuklinių ginklų.

Montrealo žinios

Pranešimas

Susirinkimas

Montrealo Lietuvių Sąjū ir Dukterų Pašalpinės Draugijos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio (Nov.) 19 dieną, 2 valandą po piet, Lietuvių Klube. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Bus svarstomi draugijos reikalai, taipgi ir nominacijos į 1969 metų valdybą.

Kviečiame visus narius skaitlingai dalyvauti.

Valdyba

Montrealiečių Kronika

Ligoniai

Jonas Juškaitis susirgo ir randasi Ville D'Anjou ligoninėje.

Jonas Kardelis sunkiai serga ir guli Lachine ligoninėje.

Ligoniams linkiu greitai pasveikti.

Išvyko

[K. Petrušienė su sūnum Edy išvyko į Bostoną į gimtinačio vestuves]

Linksmos jiems viešnagės.

Apsivedė

L. Kaušpėdaitė apsivedė su P. Michell iš New Brunswick. Vestuvinis balius įvyko Ukrainų salėje. Svečiai buvo gražiai priimti. Jaunieji medaus mėnesiui praleisti išvyko į Vakarų Indijas.

Gražus balius

Spalio 26 dieną įvyko Lietu-

vių klubo balius. Svečių buvo beveik pilna svetainė. Visi buvo puikiai pavaišinti šeiminingų, kurioms vadovavo K. Keršienė.

Mirė

Spalio 21 dieną staiga mirė Alekas Plaušinis, sulaukęs 66 metų amžiaus. Paliko nuliūdime sūnus Stasys, anūkelė Laura ir trys broliai, Viktoras, Antanas ir Juozas.

Spalio 23 dieną mirė Jurgis Kinas, sulaukęs 69 metų amžiaus. Paliko nuliūdime žmona Morta, dukrelė Eileen ir sūnus Robertas.

Spalio 28 dieną staigia mirė Elena Tamošiūnienė, palikdama dideliame nuliūdime dvi dukras, Aldoną ir Elvyrą, taipgi anūkelius. (Apie velionę bus vėliau daugiau parašyta.)

Artimiesiems gili užuojauta o mirusiems — amžina ramybė. J-na

KLAIDOS PATAISYMAS

Pranešime apie vestuves Montrealiečių kronikoje įvyko klaida. Vietoje Gurinskaitės, turėjo būti Gaurytė. Atsiprašome.

Padėkos žodis

Tebūnie leista išreikšti iš gilumos širdies padėką visiems mano geriems draugams ir draugėms už tokį skaitlingą lankymą man būnant ligoninėje ir namie. Jūsų malonūs žodžiai ir linkėjimai daug padėjo man greičiau pasveikti.

Dar sykį sakau širdingai ačiū. Mano širdyje pasilieka neišdildomas prisiminimas.

M. Paragis

Montreal.

Gražiai Pradėjo LB Vajų

Lapkričio 3 d., KLLD Montrealo kuopos susirinkime apie 30 Liaudies Balso nuosirdžių rėmėjų aptarę savo organizacijos reikalus paaukoję iš kuopos izdo po \$25 dėl "Vilnius" ir uragvajičių "Darbo" paramos, išklaušę K. Kilikevičiaus pranešimą apie Liaudies Balso dabartinę padėtį ir J. Lesevičiui padariusi atsisaukimą į kelias minutes suaukojo \$354 dėl Liaudies Balso paramos.

Štai tas būrys nuosirdžių LB rėmėjų, kurie susirinkime aukojo ar atsiuntė į susirinkimą aukų:

Po \$20 aukojo: L. P. Kisieliai, J. E. Urbanavičiai, J. Stukas, J. A. Lesevičiai, K. Ažu-

laitis ir F. Nakrošis.

Po \$15 aukojo: V. V. Zevišiai, E. O. Streliai, F. A. Šuplevičiai, Elena, J. E. Petrauskai, J. J. Vilkeliai, J. M. Čeponiai ir Branislovas.

Po \$10 aukojo: B. V. Kvietinskai, E. Juraitienė, St. Verbylai, V. Verbylai, J. Brakniai, M. Venskaitis, J. O. Brundzai ir K. Kilikevičius.

Po \$5 aukojo: E. Kličienė, P. Bendžaitienė, J. Petroniai, J. Skripkai, J. Kunca ir A. Balčiūnas; K. Kielai — \$4.

Apart gausios paramos aukomis dar keliolika draugų ir draugių atsinaujino ar į Lietuvą atnaujino keliasdešimt prenumeratų. Tai tikrai graži vaizaus pradžia. Kai kurie iš rėmėjų pridodami aukas pareiškė, kad vėliau dar papildys dabar duotą auką. Tokius atsiliepinimus padarė daugiau draugės, kurių pajamos su pragyvenimo išlaidomis sunkiau suduria galą su galu.

Kaip, visur, taip ir čia geradalis rėmėjų jau pensjonai, tad daugiau turi skaitytis su doleriu, bet Liaudies Balso išlaikymo reikalą vistiek stato pirmieji gyvybini reikalu.

Bendrai mano sutiktieji montrealiečiai laikosi gerai. Visuomeninius reikalus svarsto sprendžia tikrai jaunatviškai. Tikrai malonu buvo susitikti su tokiu gražių būriu savo senų draugų ir draugių, nuosirdžių Liaudies Balso rėmėjų.

Kostas K.

BRATISLAVA. — Slovakai ir čekai priėmė tarimą, pagal kurį Čekoslovakija bus paversta federatyvine respublika.

Slovakai ir čekai valdys savarankiškai, bet turės federalę valdžią, kurios žinioje bus finansai, apsigynimas ir užsienio reikalai. Parlamentas turės dvejus rūmus, kaip Tarybų Sąjungoje.

ANAPUS KINIJOS SIENOS

(Atkelta nuo 4 pusl.)

apriboti jų įgaliojimus, jie mėgina ginklu apginti savo pozicijas.

Vyksta net ginkluoti susirėmimai. Viso pasaulio spauda rašė apie didelį mūsų Kinijos pietuose. Užsienio laikraščiai rašė, kad Perli upės bangos atnešė prie Honkongo ir Makau krantų šimtus lavonų, surištų virvėmis. Šį kartą "raudonųjų sargybinių" plėšikavimo mastas nustebino net tuos, kuriems ne kartą teko matyti chunveibinų žvėriškumus.

Kruvini incidentai Guanduno, Fucziano, Hunanio provincijose, taip pat Tibeto sostinėje Lhasoje įgavo tokį užmojį, kad jų nebegalima nuslėpti nuo pasaulio visuomenės. Tikras karas, kuriame chunveibinų grupuotės su automatais ir kulksvaisdžiais, minosvaisdžiais ir artilerijos pabūklais kovoja tarp savęs dėl teisės būti vieninteliais maoizmo aiškintojais, užvirė Kinijos ryžių aruode — Guandune.

Guanduno kaimynystėje esančio Guansi - Čzuano autonominio rajono miestuose daczibao praneša, kad tūkstančiai žmonių užmušta ir šiame rajone,

ypač Učžou mieste, per kurį veda geležinkelis į Vietnamo Demokratinę Respubliką. Plentas, kuris jungia Učžou miestą su Guanduno sostine Guančžou, pertvertas, eismas čia sustabdytas. Vykstant įnirtingiems mūšiams, Učžou mieste "sulyginti su žeme" du tūkstančiai pastatų.

Pastaruoju metu Mao Czedunas ir jo grupė vis griežčiau susidoroja su savo didžiavalstybiško, avantūristinio kurso priešinkais. Iš Kinijos gaunama daug pranešimų, kad maoistai sušaudė savo priešininkus stadionuose, matant dešimtims tūkstančių chunveibinų, czaofanių ir kariškių.

Slykščiausias, pasibaūrėtiną šių siaubingų susidorojimų scenas maoistai plačiai reklamuoja spaudoje ir netgi transliuoja per radiją ir televiziją. Jų tikslas — įbauginti gyventojus, priblokšti abejojančius ir dvejojančius, kurie dar neapsisprendė, kaip vertinti įvykius, kurstyti žemiausius maoceudoninių smogikų instinktus.

TORONTO. — Kontrolierių

Taryba priėmė tarimą, kad miesto sekmadienio sporto įstatymas būtų pakeistas taip, kad būtų galima turėti automobilus lenktynėse sekmadieniais.

Mirus

Elenai Tamošiūnienei

Reiškiame giliausią užuojautą velionės dukterims Danutei ir Alvyrai, juodviejų šeimoms, giminėms ir visiems artimiesiems.

- P. Bendžaitienė
- J. S. Čičinskai
- F. Sakavičius
- A. Botyrienė
- J. E. Petrauskai
- A. E. Morkevičiai
- P. Bizokas
- V. J. Kielai
- A. N. Matiukai
- G. T. Taruškai
- E. Juraitienė
- P. Valinčienė
- V. V. Zavišiai
- J. S. Petroniai
- J. V. Vekteriai
- J. P. Stroliai
- K. S. Sagaičiai
- G. Filerienė
- M. A. Paragiai
- J. E. Urbanavičiai
- P. M. Šiuplevičiai
- J. A. Brakniai
- F. A. Šiuplevičiai
- J. M. Čeponiai

- L. P. Kisieliai
- J. A. Lesevičiai
- P. L. Slirkai
- J. M. Subačiai
- S. O. Verbylai
- J. J. Vilkeliai
- P. F. Nakai
- J. H. Adomoniai
- A. M. Tamkevičiai
- P. Lukoševičius
- A. M. Jonušiai
- J. Guzevičienė
- J. V. Verbylai
- B. Šalčiūnas
- V. Sapkauskas
- M. Matusevičienė
- S. Ježinskas
- V. V. Knystautai
- A. M. Lukošai
- S. H. Virbalai
- V. O. Verbylai
- B. J. Jermolinskai
- K. O. Kielai

Montreal, Que.

Montreal Mirus

ELENAI TAMOŠIŪNIENEI

Reiškiame gilią nuosirdžią užuojautą velionės didžiai liūdinčioms dukterims Danutei ir Alvyrai, jos sesutei Lietuvoje ir visiems giminėms. Kartu liūdimė netekę geros draugės.

A. M. Kavoliūnai

St. Lambert, Que.

HILL TOP MOTEL

Route 17 West Vaudreuil, Que.

33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliukai pajodinėjimui, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta paislėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.

Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.

Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.

Savininkas A. NAGINÉ

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679 VERDUN, QUE.

A. PARADI

Ba

(T

Bonifacas 8

toks "krikšč

(tuomet jis d

namas "jubili

šimtą metų. T

dešimties met

popiežius Klen

tarė, jog ir j

leisti progos į

skelbė, kad

kartojamas k

metų, nes šim

čidelis laiko t

nys maldinink

turėti progą s

mių. O Roma

to nenukentės

Vėliau Urk

stebėjęs, kad

didelį pasisek

ti juos dar d

— Kodėl j

ti kas šimtą

šimt metų?

yra atsiktikt

singiau bus

trisdešimt tr

Motyvavo

šimt treji m

Kristaus iš

amžius.

O bažnyč

naudingiau s

kuo dažniau

Dar vėliau

antrasis sut

miną — "j

rengti kas

metai. Kiek

mėje išgany

ta — dabar

vien "žmoni

išganymas.

iškilti koks

jis, neatidėli

griūčiai siai

mėmis! O je

jus" galima

Remiantis

dėta skelbti

jubilijus" (

linių jubiliej

liariai kas

metai). Pri

rios: nauj

mai, kryžia

Maldinink

vežė į Rom

to Petro ka

davo tokio

kad Europ

ėmė nerima

rois 6-sis į

gybas prie

lių į Romą,

vykti mald

pinigus iš j

Zinomas

bažnyčios i

mūsų, apre

ninkas, raš

paskelbtas

atleidimas

krikščionių

švento Petr

dangi mal

valstybės d

cūzams buv

ti į Romą

A. PARADISIS

Vertė J. Ragauskas

Baltazaras Kosa

(Tąsa)

Bonifacas 8-sis nustatė, kad toks "krikščionių sambūris" (tuomet jis dar nebuvo vadinamas "jubiliu") vyks kas šimtą metų. Tačiau po penkiasdešimties metų, 1350 metais, popiežius Klemensas 6-tasis nutarė, jog ir jam neverta praleisti progos pasipelninti, ir paskelbė, kad "jubilius" bus kartojamas kas penkiasdešimt metų, nes šimtas metų esąs per didelis laiko tarpas, o krikščionys maldininkai norį dažniau turėti progą atsikratyti nuodėmių. O Roma ir bažnyčia nuo to nenukentėsiančios.

Vėliau Urbonas 6-tasis, pastebėjęs, kad "jubiliai" turi didelių pasisekimą, nutarė skelbti juos dar dažniau.

Kodėl jubiliai turi vykti kas šimtą ar kas penkiasdešimt metų? Juk šie terminai yra atsitiktinai parinkti. Teisingiau bus juos kartoti kas trisdešimt trejus metus...

Motyvavo jis tuo, jog trisdešimt treji metai — tai Jėzaus Kristaus išgyventas žemėje amžius.

O bažnyčiai, žinoma, buvo naudingiau skelbti "jubilius" kuo dažniau.

Dar vėliau popiežius Pijus antrasis sutrumpino ir šį terminą — "jubilius" pradėta rengti kas dvidešimt penkeri metai. Kiek metų išgyvenę žemėje išganytojas, buvo pamiršta — dabar popiežiams rūpėjo vien "žmonių kaimenės" sielų išganymas. Būt gali juk ūmai iškilti koks nenumatytas atvejis, neatidėliotinas reikalas kuo greičiausiai nusikratyti nuodėmėmis! O jei taip, tai "jubilius" galima daryti ir dažniau.

Remiantis "dievo valia", pradėta skelbti "nepaprastuosius jubilius" (pratarpius tarp eilinių jubilių, vykstančių reguliariai kas dvidešimt penkeri metai). Priežastys būdavo įvairios: naujo popiežiaus rinkimai, kryžiaus žygiai ir pan.

Maldininkai iš įvairių šalių vežė į Romą pinigus, ir švento Petro katedros kasą suplaukė davo tokios didžiulės sumos, kad Europos šalių valdovai ėmė nerimauti. Pavyzdžiui, Karolis 6-sis įsakė pastatyti sargybas prie visų svarbesnių kelių į Romą, kad sutrykdytų išvykti maldininkams ir išvežti pinigus iš jo karalystės.

Žinomas metraštininkas ir bažnyčios istorikas Fruasaras, mūsų aprašomų įvykių amžininkas, rašo: "Tuo metu buvo paskelbtas didysis nuodėmių atleidimas Romoje, ir daugelis krikščionių rengėsi aplankyti švento Petro katedrą. Bet kadangi maldininkai išveža iš valstybės daug pinigų, tai prancūzams buvo uždrausta keliauti į Romą. Pakelėse ir prie

Prancūzijos sienos buvo pastatyta speciali sargyba, kuri turėjo sulaikyti žmonių judėjimą".

Tai tu manai, kad reikia paskelbti jubilių, Baltazarai? — nustebęs paklausė popiežius. — Bet ar kas nors atvyks?

Be abejoj, bus tokių, kurie negalės atkelti. Apie tai aš galvoju. Man rodos, reikėtų susisiekti su Džovaniu Galeacu Viskončiu Milane, — jis neleidžia Lombardijos gyventojams vykti į Romą...

Argi Lombardijoje yra turtingų gyventojų? — su kartėliu paklausė Bonifacas 9-sis. — Tad ką aš turiu daryti?

Turi susitarti su Viskončiu ir kitais valdovais, trukdantiems išvykti maldininkams. Štai mano patarimas. — Ir jis smulkiai išdėstė savo planą.

Baltazarai! — entuziastingai sušuko Bonifacas 9-sis, išklausęs Kosos. — Tu vyksi į Milaną ir į kitas vietas ir manovardu susitarsi su tais banditais ir apsišaukėliais, tų vietų valdovais, kurie neleidžia žmonėms atvykti Romon savo sielų apvalyti.

Ką gi sugalvojo mūsų herojus, su kuo taip mielai sutiko jo šventenybė?

Baltazaras Kosa nuvyko į Milaną, apsilankė pas Viskončių, smulkiai išaiškino jam reikalingą ir įkalbėjo pasirašyti susitarimą, kuriame buvo sakoma štai kas: "Užuot leidęsi brangiai atsieinančion kelionėn į Romą ir vežę tenai auksą iš savo šalies, krikščionys gali vietoje, neišvykdami iš Lombardijos, nusipirkti indulgencijų su nuodėmių atleidimu, kuria s čia atveš specialūs popiežiaus patikėtiniai. Šios indulgencijos niekuo nesiskiria nuo tų, kurias maldininkai įsigytų Romoje, jeigu turėtų laimę ten patekti. Tačiau šios popiežiaus agentų atvežtos indulgencijos kainuos čia tik du trečdalius sumos, reikalingos kelionei į Romą (jei ta kelionė būtų jiems leistą). Žmogus, sumokėjęs žymiai mažiau pinigų, negu reikėtų kelionei, paaukojęs auksą šventajam sostui ir Jėzaus Kristaus vietininkui žemėje, turės dar prieiti išpažinties pas vietos kunigą ir tuojau pat gaus nuodėmių atleidimą".

Šis susitarimas buvo įteisintas specialia Bonifaco 9-tojo buie. Bulėje taip pat buvo nurodyta, kad jubiliujiniai metai tęsis nuo 1391 metų pradžios ligi tų metų velykų.

Kelionė į Milaną su popiežiaus misija buvo nebe pirma mūsų herojui. Prieš tai jis buvo nukeliavęs į Florenciją ir Paviją įkalbėti Toskanos ir Lombardijos valdovų paremti popiežių Bonifacą 9-tąjį. Jam pavyko sudaryti trisdešimčiai

metų paliaubas, kurios, beje, netrukus buvo nutrauktos.

Vyko jis ir į Ankoną. Įvairiom diplomatinėm gudrybėm jis atplėšė šį Adrijos pajūrio miestą nuo Avinjono popiežiaus ir prijungė prie kitų Italiijos miestų, rėmusių popiežių Bonifacą 9-tąjį.

Tuo metu mirė Bonifaco 9-to priešininkas, Avinjono popiežius Klemensas 7-tasis. Pasklidus šiai žinia, Prancūzijos karalius, Aragono karalius, Paryžiaus universitetas, Moguntijos ir Bolonijos valdovai, o taip pat Bonifacas 9-tasis kreipėsi laišku į Avinjono kardinolus, prašydami juos neskubėti rinkti naujo popiežiaus vietoj mirusio ir siūlė, sudarius atitinkamą susitarimą, likviduoti pagaliau katalikų bažnyčios skilimą, dviejų popiežių valdžią.

Tačiau Avinjono kardinolai pabijojo, kad, atidėję Klemenso 7-to įpėdinio rinkimus ir sutikę laukti, jie turės paklusti Bonifacui 9-tajam ir, kaip atgailaujantys nusidėjėliai, maldauti jo atleidimo. Ir, nieko nežiūrėdami, jie sušaukė konklausimą ir išrinko popiežium Petrą de Luną, Aragono kardinolą, pasivadinusį Benediktu 13-tuoju.

Kardinolai kaip įmanydami stengėsi išsilaikyti savo postuose, o Petras de Luna pasirodė esąs sukalbamas žmogus. Nors jis ir dalyvavo ankstesniojo popiežiaus rinkimuose, nuo kurių prasidėjo bažnyčios skilimas, bet jau tada sakė, jog abi šalys turinčios ieškoti kelių susitaikymui. Kardinolai suprato, kad savo nenulaidumu jie gali sukelti prieš save viešąją nuomonę, ir susirūpinę savo likimu, pareiškė, jog "bažnyčios labui" jie esą pasiryžę viską paaukoti.

Naujasis Avinjono popiežius Benediktas 13-tasis, užėmęs sostą, prisidėjo prie šio bažnyčios hierarchų pareiškimo.

Aš tuojau pat atsisakyčiau sosto, — iškilmingai paskelbė, — jei krikščionys nuspręs, kad turiu taip pasielgti. — Ir savo žodžius sutvirtino priesaika.

Tačiau veltui visos Europos krikščionys laukė šio tauraus gesto, veltui tikėjosi, kad Avinjono popiežius ištesės duotąjį pažadą. Benediktas 13-tasis, įsitvirtinęs soste, neskubėjo vykdyti pasizadėjimo; jis ėmė svyruoti ir dvejoti.

Ar teisinga bus palikti bažnyčią be teisėtos galvos? O juk teisėtas, tikrasis popiežius esu aš. Negaliu patikėti bažnyčios valdymo prakeiktam atskalūnui.

Veltui Prancūzijos karalius ir Paryžiaus universitetas siūlė abiem popiežiams atsisakyti sosto, o kardinolams, vieno ir antro šalininkams, susirinkti ir nutarti, kas bus naujas vieningos katalikų bažnyčios popiežius. Benediktas 13-tasis vinkliai laviruodamas, atidėliojo sprendimą, laukdamas, jog kada nors jis bus pripažintas vieninteliu popiežium.

Ar ne geriau būtų man ir mano priešininkui susitikti kur nors ir apsvarstyti, katras teisus? — sakė jis. — Jeigu teišsus pasirodytų esąs mano priešininkas, aš pasirengęs pulti jam po kojų.

Avinjono popiežiaus "nuolaidumas" atrodė toks nuoširdus, kad net italai buvo priblokšti. Florencijos gyventojai kreipėsi laišku į Romos popiežių Bonifacą 9-tąjį, mūsų herojaus bičiulį:

"Būtų gerai, jeigu Jūs pasektumėte Jūsų priešininko kuklumo pavyzdžiu..."

Bonifacas 9-tasis pasiuntė į Avinjoną patikėtinį, norėdamas sužinoti tikruosius Benedikto kėslus. O Benediktas savo ruožtu pasiuntė panašią misiją į Romą, bet davė savo pasiuntiniams ir slaptą užduotį susitikti su Romos popiežiaus artimaisiais ir prikalbėti juos perėti į Avinjono popiežiaus pusę.

Benedikto 13-tojo pasiuntiniai ėmė veikti, bet jiems nepasisekė. Į Bonifaco rankas pateko laiškas, atskleidęs jų niekšiskus ketinimus. Pasiuntiniai buvo išvyti. Jiems įkandin Bonifacas 9-tasis išleido į Avinjoną naują pasiuntinį, kuris turėjo įkalbėti Benediktą 13-tąjį atsisakyti sosto Bonifaco 9-tojo naudai.

Benediktas 13-tasis irgi pasiuntė į Romą savo patikėtinį Ferdinandą Pere, Tarasonos vyskupą. Vyskupas turėjo susitikti su romiečiais ir patraukti juos į Benedikto 13-tojo pusę. Bet Bonifacas 9-tasis sužinojo apie tai ir uždarė pasiuntinį popiežiaus rūmuose. Vyskupas supyko ir Bonifacą 9-tąjį išvadino antipopiežiumi.

Pamatysite, kur jūs būsite po pusės metų! — pagrasi- no jis Kosos bičiuliui. — Mūsų kariuomenė nuvers jus nuo sosto, kurį neteisėtai užimate!

Nelaimingasis! Tu mus laikai kvailiais? Manai, aš nematau, kokia liūdna Benedikto padėtis? Juk jo nepripažįsta net pati Prancūzija.

Iš tikrųjų, prancūzai nebenerėjo remti Benedikto 13-tojo dėl daugelio priežasčių, o labiausiai dėl to, kad popiežiaus dvaras Avinjone laikėsi vien iš bažnytinių beneficijų pardavinėjimo, o šis sunkia našta slėgė parapijiečius, kuriems nebelikdavo iš ko mokėti mokesčių karaliui.

Prancūzijos karalius 1395 metų vasario mėnesį sušaukė Paryžiuje bažnyčios susirinkimą ir paragino abu popiežius atsisakyti sosto, "idant būtų išgelbėta bažnyčia". Popiežiai neatsiliepė į šį kreipimąsi. Buvo sušauktas dar vienas susirinkimas, kuriame nutarta "išvaduoti bažnyčią iš vieno ir kito popiežiaus valdžios".

Kadaise buvęs toks sukalbamas Benediktas 13-tasis dabar nenorėjo nė girdėti apie atsisakymą.

Prancūzijos kariuomenė apsupo popiežiaus pilį-tvirtovę

Avinjone ir privertė Benediktą 13-tąjį pasiduoti. Tai buvo 1399 metų balandžio 14 diena.

Pasižadavęs tučtuojau nusiminti tiarą, — pareiškė Benediktas 13-tasis, — kai tik Bonifacas tai padarys. Aš išsižadėsiu sosto net ir tuo atveju, jei mirtis išgelbėtų nuo jo krikščionis ir atidarytų kelią bažnyčios suvienijimui.

Ir jis tuojau pat pasiuntė karaliui laišką, oficialiai patvirtindamas tuo žodžius Prancūzijos valdovui.

Prancūzija, Anglija, Kastilija ir kitos šalys nutarė pasiųsti į Romą pasiuntinius.

Pasiuntiniai susitiko su Bonifaco 9-tuoju ir primygtinai siūlė jam atsisakyti sosto, kad pagaliau baigtųsi schizma.

Bonifacas 9-tasis, pasitaręs su Kosa, šitaip atsakė:

Aš tučtuojau priimsiu sprendimą ir jį raštu pranešiu jūsų valdovams.

Tačiau laikas ėjo, o valdovai veltui laukė Bonifaco 9-tojo atsakymo. Jis nesitraukė. Nei vienas, nei kitas popiežius nenorėjo palikti savo posto.

Vokietijos imperatorius Vaclovas pareiškė karaliui Karoliui 6-tajam, kad Vokietijos imperija daugiau nebeprispažins Bonifaco 9-tojo, jei Prancūzija ir kitos šalys taip pat nelaikys jo išrinkimo teisėtu. Tačiau Vaclovas netrukus buvo nuverstas, o jo vietą užėmė imperatorius Ruprechtas, Romos popiežiaus Bonifaco 9-tojo šalininkas.

Bonifacas patenkintas trynė rankas, bet tuo metu vienas stambus feodolas, Kolona, susitaręs su kitu popiežium ir Provanso valdovu, sukėlė prieš jį romiečius.

Laisvę Romai! Mirtis ti- ronui popiežium! — šaukė liaudis.

Mūsų herojus, buvęs piratas, o dabar kunigas, pasiraityto sufanos rankoves ir stojo vadovauti popiežiaus kariuomenei. Kolona buvo sutriuškintas, liaudis numalšinta, trisdešimt rukiavimo iniciatorių suimti ir atvesti pas popiežių.

Pakarti juos! — įsakė Bonifacas 9-tasis.

Likęs vienas su Kosa, jis paliepė:

Parašyk ekskomuniką Kolonai.

Šventasis tėve! — kreipėsi į jį Kosa. — Žmonės, kuriuos suėmiau, yra tikrai pabėgusių valdovų valdiniai. Pakanka uždaryti juos į kalėjimą.

Ne. Pakarti! — įsakė popiežius.

Tuo metu Romoje nubuvo budelio. Tačiau popiežius rado išeitį iš keblios padėties. Jis paskelbė, kad tas iš trisdešimties suimtųjų, kuris sutiks pakarti kitus dvidešimt devynis, bus amnestuotas. Iš trisdešimties pasmerktųjų atsirado vienas jaunuolis, kuriam patiko popiežiaus pasiūlymas, ir jis, gelbėdamas kailį, pakorė savo vienminčius, kurių tarpe buvo jo tėvas ir du broliai.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

KLLD Susirinkimas

Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių susirinkimas vyks penktadienį, lapkričio 8 d., 7.30 val. vakare, 160 Claremont St.

Prašome visus narius ir simpatikus skaitlingai atsilankyti, turime nemažai gana svarbių klausimų apsvarstyti prieš žiemos sezoną. Taipgi nepamirškite patikrinti savo narines duokles ar esate užsimokėję už šiuos metus, nes neužilgo bus išduodama už šiuos metus knyga.

Laukiame pasimatyti su jumis draugai.

Kuopos valdyba

Torontiečių Kronika

Susirinkimai

Praėjusį sekmadienį turėjo savo susirinkimą Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopa savo svetainėje. Buvo išduoti raportai iš draugijos veiklos. Ypač gerus raportus išdavė parengimų komisija ir salės gospadorius. Draugijos valdyba, nariams pageidaujant, sutiko pasilikti kitiems metams. Vienu žodžiu, susirinkimas buvo sklandus, draugija gyvuoja gerai.

Atsišaukus paremti Liaudies Balsą ryšium su metiniu pa-

rengimu, kuopa nutarė paaukoti iš izdo \$75.00.

Po Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimo įvyko Toronto Lietuvių Moterų Klubo skaitlingas susirinkimas. Jos apsvarstė savo klubo reikalus. Taipgi, atsišaukus, nutarė paskirti Liaudies Balso paramai sąrašyje su metiniu parengimu \$75.00.

Rep.

Dabar Jie "Narsūs"

Laikraščiai rašė, kad demontantai Pragoje, reikšdami opoziciją Varšuvos pakto šalių įsikišimui, šaukė: "Mes išgrėmėm nacių, išgrėmėm ir rusus!" Jie, matyti, turi labai trumpą atmintį.

Kaip Lenkijos šlėktos, taip ir Čekoslovakijos nacionalistai neišginė hitlerininkų vieni. Kai hitlerininkai maršavo į Čekoslovakiją, tai jie net ir šautuvo neiššovė. Lenkai geriau pasirodė, negu čekoslovakai.

Tiesa, laike okupacijos daugelis čekoslovakų kovojo prieš hitlerininkus. Visi žino, už ką naciai suėgino Lidico kaimą. Bet tie, kurie šiandien taip šūkaluoja Pragoje prieš rusus, veikiausiai ėjo iš vieno su naciais.

Mūsų ponai irgi šaukdavo, kad be Vilniaus nenurims, bet kai lenkai patiekė ultimatumą, tai nei piršto nepajudino. Priešingai, sakoma, kad daug skubėjo rašyti į lenkų organizacijas.

Tokie "didvyriai" yra gerai žinomi.

Mirė J. Savickey

WINNIPEG, Man. — Spalio 11 dieną St. Boniface ligoninėje mirė nuo širdies Liaudies Balso rėmėjas J. Savickey. Neteko sužinoti, kada Juozas atvažiavo į Kanadą.

Velionis kilęs iš Lukiškių kaimo, Radviliškio vlsč. Buvo jau 74 metų amžiaus. Prilaukęs prie Winnipegio Lietuvių Klubo, taip pat ir parapijos. Palaidotas su bažnytinėmis ceremonijomis spalio 19 dieną Visų Šventų kapinėse.

Lai būna jam lengva Kanados žemelė.

Dalyvavęs laidotuvėse

Įvairenybės

Svyruoja Juodosios jūros lygis. Rumunų mokslininkai nustatė, kad Juodosios jūros lygis be paliovos svyruoja.

Didžiausias alkščiausio bei žemiausio lygio skirtumas esąs 169 cm. Mokslininkų nuomone, vandens lygio svyravimus sukelia vėjai. Pučiant šiaurės rytų 12 balų vėjui, vandens lygis gali pakilti per metrą. Juodąją jūrą žymiai veikia ir Dunojus: pirmąjį pusmetį, sutekęjus gausiems Dunojaus vandenims, jūros lygis būna aukštesnis, negu antrąją pusę metų.

Tuo tarpu potvyniai ir atoslūgiai Juodosios jūros lygį labai silpnai teveikia.

Indijos Fenomenė

Stebuklų ir mistikos gimtinė sprendžia aritmetinius uždavinius.

Sudėtingiausia uždavinys, su kuriuo šakuntalai teko susidurti, buvo vadinamasis Faktorialas 73. Čia reikėjo padauginti skaičius, einančius iš eilės nuo vieno iki 73. Šakuntala išsprendė Faktorialą per 2 minutes.

Stebina šakuntalos Devi atgreitumu absoliučiai tiksliai — Indija užminė mokslininkams dar vieną mįslę: jauna

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištinėja akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Akių ir Akių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

moteris šakuntala Devi žaibo mintis — ji atmena uždavinius, sprestus prieš du metus.

Matematinis šakuntalos talentas buvo pastebėtas ankstyvoje vaikystėje. Dabar ji gali rungtyniauti su skaičiavimo mašinomis. Niujorke šakuntala Devi parodomosios televizijos laidos metu rungtyniavo su moderniausiomis skaičiavimo mašinomis ir uždavinį išsprendė 6 kartus greičiau.

Be to, šakuntala stebėtinai sugeba per akimirką pasakyti bet kurią kalendoriaus dieną. Pavyzdžiui, paklausta, kokia savaitės diena buvo 1921 m. sausio 21-moji, ji negalvodama gali tiksliai atsakyti.

Deja, Indijos fenomenė neturi jokio išsilavinimo. Sąlygos jai neleido reguliariai lankyti mokyklos.

MONTREAL. — Montrealo taksimenai surengė labai kovingą demonstraciją Internationale Airport ribose. Mėtė Molotovo kokteilius, vartė automašinas, autobusus ir t. t.

OTTAWA. — Premjeras Trudeau pasiūlė trims opozicijoms \$195,000 dėl tyrinėjimų, kad jų kritika valdžios būtų sėkmingesnė.

Opozicinės partijos priėmė jo pasiūlymą.

WASHINGTON. — JAV vyriausybei nepatinka Kanados vyriausybės apdėjimas mokesčiais JAV kukurūzų, kad importuotų iš JAV kukurūzų kaina nebūtų žemesnė už Kanados fermerių kukurūzų.

Paiėškojimas

Paiėkau mano tetą Kazę Vaišnoraite - Nekrašienę. Kazio dukterį, kilusią iš Lietuvos, Lazdijų rajono, Leipalingio valsčiaus, Valančiūnų kaimo, 1928 m. išvykusią į Braziliją.

Labai prašau atsiliiepti ar kas ką žinote apie jos likimą pranešti:

Onai Kudrevičienel
Kaunas 8, Panerių 48a-1
Lithuania, USSR

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsiostojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Prima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko neberekia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551